

Ανάλυση στα γεγονότα

Ένας περίπατος στη γραφειοκρατία...

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟΝ ΝΕΟ ΝΟΜΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Του Δ.Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο πρόσφατα ψηφισθείς νόμος του υπουργείου Παιδείας. Μαθαίνουμε συνήθη πράγματα ως νέα, καθώς και ότι η γραφειοκρατική διοίκηση επανακαθορίζει τα όρια πολιτικής ενός νομοθετήματος. Στο άρθρο αυτό θα αποπειραθούμε έναν περίπατο, μια ξενάγηση, στους διαδρόμους της γραφειοκρατίας. Ιδρύεται, λοιπόν, σύμφωνα με τον νέο νόμο, Οργανισμός Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, του οποίου αποστολή είναι να λειτουργεί ως εθνικό γραφείο για το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 6 της απόφασης 1720/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Και, ορθώς, θα πείτε, εξυπηρετεί μια ανάγκη. Όμως, δεν ιδρύεται για τώρα, που υφίσταται η αναγκαιότητα, κατά την εισηγητική του έκθεση. Οοοοχι! Ιδρύεται σιγά σιγά. Γιατί; Επειδή μέχρι τις 31-12-2007 (άρθρο 2 παρ. 4) η επαρκής άσκηση των καθηκόντων του Εθνικού Γραφείου θα ανατεθεί, με κοινή απόφαση των υπουργών Παιδείας και Απασχόλησης, σε άλλον φορέα. Θα μου πείτε: Αφού θα ανατεθούν τα καθήκοντα μέχρι 31.12.2007 σε άλλον φορέα, γιατί να μην είναι αυτός που θα τα ασκεί συνεχώς; Κατάσταση ανάγκης, θα πει κάποιος. Μα, σε κατάσταση ανάγκης ευρισκόμενος, θα τα ασκεί επαρκώς; Και εάν τα ασκεί επαρκώς, γιατί να μην του ανατεθούν μονίμως; Και εάν όχι, γιατί να του ανατεθούν; Παίγνιο αέναον...

Το υπουργείο Παιδείας, όμως, διαθέτει ήδη δύο οργανισμούς, που και εμπειρία κοινοτικών προγραμμάτων έχουν και να ασκήσουν τις αρμοδιότητες του Εθνικού Γραφείου μπορούν. Ο ένας είναι το ΙΔΕΚΕ, του οποίου «βασικός σκοπός του είναι η τεχνολογική και επιστημονική υποστήριξη των προγραμμάτων της Γ.Γ.Ε.Ε. (Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων) και η υλοποίηση ενεργειών που αφορούν τη διά βίου μάθηση», και το άλλο, το ΚΕΕ (Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας), του οποίου ένας από τους σκοπούς είναι: «Η επιστημονική έρευνα σε θέματα που αφορούν γενικότερα όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και τις επιστήμες της αγωγής και ειδικότερα τον σχεδιασμό, την οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, τις μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης, τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση και άλλα συναφή θέματα». Όπως διαπιστώνετε, η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση είναι κι αυτή ένας υπότιτλος της διά βίου μάθησης. Γιατί λοιπόν δεν αξιοποιούνται ως εθνικό γραφείο δύο ήδη εξειδικευμένους φορείς, που η επάρκεια των επιστημόνων-στελεχών τους μπορεί να αντιμετωπίσει και αυτή τη νέα δραστηριότητα, με δυνατότητα μάλιστα μετάθεσης στελεχών από άλλες υπηρεσίες, την οποία δίδει ο νέος νόμος, και δημιουργείται και νέος φορέας;

Όπως αναφέρεται στον νόμο, ο νέος φορέας «μπορεί να συνεργάζεται». Ειδικότερα, με τον Ν. 3369 ΦΕΚ 171/τ.α'/6-7-2005, για τη διάγνωση των αναγκών της διά βίου εκπαίδευσης και διά βίου κατάρτισης, συνεστήθη συλλογικό όργανο με την ονομασία «Εθνική Επιτροπή Διά Βίου Μάθησης». Ο νέος οργανισμός, του νέου νόμου, που θα διαχειρίζεται το ολοκληρωμένο πρόγραμμα διά βίου μάθησης, μπορεί να συνεργάζεται -όχι υποχρεωτικώς- με αυτήν την επιτροπή που ποιεί διάγνωση των αναγκών. Ωστόσο δεν δρα συμπληρωματικά υποχρεωτικώς με αυτήν και τις διαπιστώσεις της. Ή και αντιθέτως, δηλαδή η επιτροπή δεν δρα συμπληρωματικά του οργανισμού. Το «μπορεί να συνεργάζεται» σημαίνει ότι ευχερώς από δω πάν' οι μεν κι από κει πάν οι άλλοι.

Και συνεχίζουμε επιλεκτικά. Έχετε ασφαλώς ακούσει για την Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας των Ανωτάτων Ιδρυμάτων (ΑΔΙΠ), τόσος ντόρος εξάλλου έγινε για την αξιολόγηση. Για να είναι λοιπόν ανεξάρτητη αυτή η Αρχή, τόνιζε ο Ν. 3374/2005, ο πρόεδρος της είναι σε κάθε περίπτωση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, αναστέλλεται δηλαδή η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο, σε ΝΠΔΔ και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Διαβάστε λοιπόν τι ορίζεται με τον νέο νόμο (άρθρο 13 παρ. 1): «Ο πρόεδρος της ΑΔΙΠ είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η συμμετοχή του σε επιτροπές, συμβούλια και εν γένει συλλογικά όργανα, σε σχέση με ακαδημαϊκά ζητήματα ή/ και εν γένει θέματα αξιολόγησης και εκπαίδευσης». Όπως θα κατανοήσατε, παντού «εν γένει» μετέχει πλέον.

Για να διασφαλισθεί η ποιότητα του Διεθνούς Πανεπιστημίου -το Διεθνές Πανεπιστήμιο (ΔΙΠΑΕ) ιδρύθηκε με τον Ν. 3391/2005-, στο άρθρο 4 του ιδρυτικού του νόμου αναφέρονται τα προσόντα των μεταπτυχιακών φοιτητών: «Απαραίτητες προϋποθέσεις για την εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι: (i) Η κατοχή τίτλου σπουδών του εξωτερικού, ισότιμου ή αντίστοιχου με τους τίτλους των ελληνικών ΑΕΙ και του ΔΙΠΑΕ, (ii) Η μόνιμη κατοικία και διαμονή εκτός Ελλάδας τα τελευταία έξι (6) χρόνια πριν από τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως, εκτός αν είναι πτυχιούχοι του ΔΙΠΑΕ». Διαβάστε τώρα τι ορίζει ο νέος νόμος (άρθρο 18 παρ. 2): 2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3391/2005 (ΦΕΚ 240 Α') προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Σε περίπτωση μη πλήρωσης των θέσεων του μεταπτυχιακού επιπέδου από πρόσωπα πληρούντα τα κριτήρια υπό (i) και (ii) του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 4, το ΔΙΠΑΕ δύναται κατ' εξαίρεση να εγγράψει υποψηφίους που δεν πληρούν τα κριτήρια αυτά». Συνεπώς, ούτε οι προϋποθέσεις είναι απαραίτητες ούτε τα κριτήρια ποιότητας αναγκαία.

Ετέρα περίπτωση: Με το άρθρο 9 του Ν. 3391/2005 καταργείται η παρ. 5 της Υ.Α.Γ2/3345/2.9.1988 ΦΕΚ 649/Β, που κυρώθηκε με το άρθρο 16 του ν. 1824/1988 ΦΕΚ 296/Α, σύμφωνα με την οποία οι καθηγητές των μαθημάτων γενικής παιδείας που θέλουν να υπηρετήσουν στα Μουσικά Σχολεία πρέπει να έχουν ειδικές σπουδές ή αναγνωρισμένο καλλιτεχνικό έργο. Τώρα επαναφέρεται, αλλά μόνο για τους διευθυντές των Μουσικών Σχολείων. Το παραθέτω για να διαπιστώσετε το περίτεχνο ύφος με το οποίο η διοίκηση παίρνει πίσω, μερικώς, ένα λάθος της. Ουδείς μη ειδήμων κατανοεί ότι πρόκειται περί λάθους. Λέγει συγκεκριμένα: 4. Στην παράγραφο 3 της περίπτωσης Γ' του άρθρου (; αποσιώζει το άρθρο στο δημοσιευμένο κείμενο) του ν. 3467/2006 προστίθεται εδάφιο δ' ως εξής: «δ) Για την επιλογή εκπαιδευτικών σε θέσεις Διευθυντών Μουσικών Σχολείων (Γυμνασίων - Λυκείων), οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν ειδικές σπουδές ή αναγνωρισμένο καλλιτεχνικό έργο... τα γενικά προσόντα κατά τις ισχύουσες διατάξεις και τα ειδικά προσόντα της παραγράφου 5 της Υ.Α. Γ2/3345/22 [εδώ αναφέρεται 22, στον ν. 3345, αναφέρεται 2, διαλέγετε(!)] -9-1988 (ΦΕΚ 649 Β'), που κυρώθηκε με το άρθρο 16 του ν. 1824/1988 (ΦΕΚ 296 Α') και το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ. 9 του Ν.3391/2005 (ΦΕΚ 240 Α')».

Στο σπορ -extreme sport- μπορείτε να επιδοθείτε σε όλο το κείμενο του νόμου. Εκείνο που γίνεται εμφανές είναι ότι η γραφειοκρατία δεν ενδιαφέρεται για τις μεγάλες ιδεολογικές συγκρούσεις, τις οποίες άλλωστε «διευκολύνει». Γνωρίζει τους «τρόπους» των λεπτομερειών, ως «τρόπους πολιτικής», που είναι και στοιχείο του νέου δημόσιου management.